

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/47/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518202213
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2019:3518202213.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o F. E. Š., Z. L. XX.XX.XXXX, T. F. Z. Š., Z. L. XX.XX.XXXX, deti rodičov matky Q. Š., Z. L. XX.XX.XXXX, B. Z. F. Z. V., F. J. Š. XXX/X, a otca D. K. Š., F., Z. L. XX.XX.XXXX, B. Z. F. Z. V., R. X. F. XXX/X, zast. JUDr. Soňou Miškovičovou, advokátkou v Novom Meste nad Váhom, Čsl. armády 4, deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k mal. E. Š., Z. L. XX.XX.XXXX, zo sumy 150,- Eur na sumu 200,- Eur, ktorú je povinný platiť vždy do 20. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky detí počnúc dňom 27.06.2018.

II. Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k mal. Z. Š., Z. L. XX.XX.XXXX, zo sumy 100,- Eur na sumu 150,- Eur, ktorú je povinný platiť vždy do 20. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky detí počnúc dňom 27.06.2018.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom u mal. E. za obdobie od 27.06.2018 do 04.07.2019 v celkovej sume 464,20 Eur je otec povinný zaplatiť v splátkach po 50,- Eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Nedoplatok na zročnom výživnom u mal. Z. za obdobie od 27.06.2018 do 04.07.2019 v celkovej sume 340,- Eur je otec povinný zaplatiť v splátkach po 50,- Eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku.

V. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 04.10.2012 č.k. 2P/67/2012-24 v časti výroku II; v ostatných častiach zostáva tento rozsudok nezmenený.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa matka detí domáhala, aby súd zvýšil výživné na mal. E. zo sumy 150,-Eur mesačne na sumu 200,-Eur mesačne a u mal. Z. zo sumy 100,-Eur na sumu 170,-Eur. Uviedla, že maloletá E. navštevuje 5. ročník základnej školy. Má bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby, vreckové, školské a výtvarné pomôcky. Z. navštevuje I. ročník základnej školy, v súvislosti s nástupom do školy vznikli vysoké náklady na nákup školských potrieb, zošitov, kníh, časopisov. Má rovnako bežné výdavky. Platila školu v prírode vo výške 120,-Eur.

2. Otec s návrhom matky nesúhlasil. Uviedol, že matke sa rovnako zvýšil príjem z 280,-Eur na 400,-Eur, pričom tento príjem dosahuje na základe živnosti. Na trhu práce by však mohla pracovať s vyšším príjmom a obrazy by mohla maľovať popri zamestnaní. Matka detí pritom maľuje obrazy na objednávky aj pre zahraničných klientov a solventných klientov v Bratislave. Menší obraz stojí 110,-Eur, väčší 130,-Eur, pričom za mesiac vytvorí cca 10 obrazov. Príjem matky je teda reálne vyšší. On je vlastníkom a konateľom vo firme SANVEAN, s.r.o., ktorá mala v roku 2012 obrat 111.000,-Eur a v roku 2017 iba 37.152,-Eur.- Z tohto dôvodu zvažuje ukončenie podnikateľskej činnosti a chce sa zamestnať v pracovnom pomere. Súhrn príjmov otca v roku 2017 predstavoval iba sumu 5.232,08 Eur. Má teda nižší zárobok ako v roku 2012. E. uhrádza vreckové vo výške 20,-Eur mesačne nad rámec určenej vyživovacej povinnosti. Táto suma by potom mohla postačovať na uspokojovanie jej záľub. Pokiaľ matka uviedla vreckové u Z. vo výške 15,-Eur mesačne, je to rovnako nad rámec jej potrieb. Otec žije v jednoizbovom byte, ktorý je jednoducho zariadený, i matka by mala deti viesť ku skromnosti a nekupovať im veci, ktoré nutne nepotrebujú. Svoje deti má nesmierne rád, avšak matka vyvoláva u detí voči jeho osobe negatívne emócie. Z tohto dôvodu sa Z. s ním nestretáva, stretáva sa len s E.. Počas stretnutí jej vždy niečo kúpi a chodia tiež spolu na výlety do okolia. Obom deťom do 1. ročníka zakúpil školské tašky s kompletnou výbavou, papuče, oblečenie. Vždy na začiatku školského roka a aj v priebehu roka kupuje deťom školské potreby, keď bolo treba zaplatiť školský výlet, na školu v prírode prispel sumou 100,-Eur. Vreckové poskytuje obom deťom. Maloletej E. kúpil na predchádzajúce Vianoce mobilný telefón v hodnote 200,-Eur, pred dvoma rokmi tablet za 250,-Eur obom deťom. Deťom kúpil tlačiareň za 100,-Eur, notebook. Obom deťom príležitostne kupuje oblečenie a obuv. Na každé dieťa platí ešte 10,-Eur mesačne formou sporenia s poistením v súlade s výrokom III. pôvodného rozsudku.

3. Kolízny opatrovník navrhol výživné zvýšiť o sumu 60,-Eur mesačne na každé dieťa vychádzajúc zo skutočnosti, že od poslednej úpravy výživného uplynulo 7 rokov, náklady detí teda vzrástli.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, písomným vyjadrením otca k návrhu, správami o príjmoch rodičov (daňové priznania, ročné zúčtovanie), výpismi z bankových účtov rodičov, správami od odberateľov obrazov od matky detí, vylúčením účastníkov konania.

5. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok zo dňa 04.10.2012 č.k. 2P 67/2012-24 bolo manželstvo rodičov detí rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a výživné bolo určené v sume 150m,-Eur na mal. E. a v sume 100,-Eur na maloletú Z.. Súd zároveň zaviazal otca detí zriadením vkladných knižiek deťom, na ktoré má prispievať sumou 10,-Eur mesačne na tvorbu ich úspor.

6. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

8. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade,

ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

9. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

10. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Je zrejmé, že od poslednej úpravy výživného došlo k výraznej zmene na strane detí. Sú vekovo staršie, s čím nepochybne súvisia vyššie výdavky na stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, školské potreby. V čase rozvodu manželstva boli obe deti neškolo povinné (mal. E. mala necelých 6 rokov, Z. necelé dva roky). V súčasnosti obe deti navštevujú základnú školu, E. ukončila 6. ročník a Z. 2. ročník základnej školy. Obe deti majú bežné výdavky.

12. Matka detí bola v čase poslednej úpravy výživného na rodičovskej dovolenke. V súčasnosti je živnostníčkou, podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby dosiahla v roku 2018 príjmy vo výške 5.230,-Eur a výdavky mala vo výške 3.896,52 Eur. Zaoberá sa maľovaním obrazov. Podľa správy spoločnosti Rhaps, spol. s r.o., nakúpili od matky v roku 2017 obrazy v hodnote 1.710,-Eur a v roku 2018 v hodnote 2.030,-Eur. Podľa správy spoločnosti NAOMI, s.r.o., vyplatili matke detí v roku 2017 sumu 200,-Eur a v roku 2018 sumu 200,-Eur. Matka s deťmi žije vo vlastnom byte, má bežné výdavky na bývanie, stravovanie, ošatenie. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

13. Otec detí bol v čase poslednej úpravy výživného majiteľom a zároveň aj zamestnancom spoločnosti SANVEAN, s.r.o., čistú mzdu dosahoval vo výške cca 520,-Eur mesačne. V súčasnosti stále pracuje pre svoju spoločnosť, podľa vlastného vyjadrenia má vždy len dočasnú prácu na určitých projektoch. V roku 2017 mal celkové príjmy vo výške 5.232,08 Eur, v roku 2018 vo výške 5.318,19 Eur, v čistom vo výške 4.458,38 Eur, teda priemerne 371,53 Eur. Uvádzal, že v súčasnosti je ťažšie nájsť si prácu, nemá teda pravidelné príjmy. Zrejme ukončí činnosť v spoločnosti a pôjde sa zaevidovať na úrad práce. Býva v jednoizbovom byte, vlastní auto, ktoré patrí firme. Firma nemá žiadny majetok. Nemá inú vyživovaciu povinnosť, i keď uviedol a preukázal, že jeho priateľke sa má narodiť v októbri tohto roka dieťa. S priateľkou nežijú v spoločnej domácnosti, bývajú spolu cez víkendy, inak v Českej republike býva u klientov alebo v hoteli.

14. Je zrejmé, že predovšetkým na strane detí došlo k výraznej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Deti sú vekovo staršie, vzrástli reálne náklady na ich stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, ale predovšetkým náklady na vzdelávanie, keďže obe deti už v súčasnosti navštevujú školu, kde je potrebné im zabezpečiť všetky školské potreby. Otec sa snaží na starostlivosť o deti podieľať, chce sa s nimi stretávať, avšak stretávanie neprebíha pravidelne a s oboma deťmi. Otec je v kontakte predovšetkým s E., maloletá Z. sa odmieta s otcom stretávať. Dôvody, prečo deti netravia s otcom viac času uvádzajú rodičia rozdielne. Je zrejmé, že bez dostatočnej komunikácie rodičov sa táto situácia ani nezmení. Je úlohou matky deti na stretnutia s otcom pripraviť a je zase úlohou otca vytvoriť pre deti prostredie, v ktorom sa budú cítiť šťastné a spokojné. Nejde pritom o uspokojovanie ich hmotných potrieb. Je dôležité, aby deti trávili čas s oboma rodičmi, aby ich výchova mohla byť komplexná. To si však vyžaduje úsilie zo strany oboch rodičov. V súčasnosti je teda situácia taká, že prakticky celú osobnú starostlivosť deťom poskytuje matka, čo sa musí reálne odzrkadliť aj na výške výživného. Je zrejmé, že obaja rodičia majú reálne vyššie príjmy, ako ich súdu uvádzajú, resp., aké vyplývajú z dokladov zabezpečených v rámci dokazovania. Obaja by totiž, v prípade, že by skutočne dosahovali tak nízke príjmy, nepodnikali (u otca by nebol majiteľom spoločnosti), ale zamestnali by sa, pretože z príjmov, ktoré uvádzajú by reálne všetky nimi uvádzané výdavky ani neuhradili. U matky detí je nepochybne, že jej príjem vzhľadom k činnosti, ktorú vykonáva je vyšší. Rovnako u otca detí, vzhľadom k ním uvádzaným výdavkom a tiež výdavkom, ktoré sú zrejmé zo zabezpečených výpisov z účtov, je

nepochybné, že príjem otca je vysoko nad tým, čo je uvádzané v písomnostiach. Treba v tejto súvislosti uviesť, že otec detí i na súde navrhoval zvýšenie výživného o sumu 50,-Eur mesačne na každé dieťa, čo znamená celkové výživné vo výške 370,-Eur vrátane úspor, čo by z jeho deklarovaneho príjmu zaplatiť nemohol. Nesporné bolo i to, že otec ponúkol matke napríklad financie na kúpu vozidla vo výške 3.500,-Eur, teda ak by nemal dostatok finančných prostriedkov, takúto ponuku by matke nedával. Platí to aj v prípade jeho ponuky zakúpiť matke nové vstupné dvere do bytu. Z takéhoto príjmu by si rovnako nemohol dovoliť platiť napríklad hotel, keď je v Českej republike, kupovať veci vo vyššej hodnote a podobne. Napríklad iba podľa výpisu z účtu otca detí v Českej republike minul z účtu na nákupy za polovicu mesiaca marec 2019 sumu 5.140,60 Kč, v mesiaci február 2019 sumu 36.172,81 Kč (zahŕňa to výber hotovosti 20.000,-Kč), v mesiaci január 7.003,92 Kč, pričom okrem týchto výdavkov mal ďalšie výdavky na bývanie, zaplataenie výživného a podobne. Rovnako na účte v Slovenskej republike mal otec detí zostatok ku 31.12.2015 vo výške 17.146,51 Eur a ku dňu 05.11.2018 v sume 29.911,63 Eur. Jeho úspory teda vzrástli. Otec navyše zaplatil deťom aj menej štandardné výdavky, napríklad kúpil E. mobilný telefón a Z. bicykel, teda veci vyššej hodnoty, čo opäť vypovedá o jeho celkovej finančnej situácii. Pokiaľ otec detí na poslednom pojednávaní žiadal výživné zvýšiť iba o sumu 25,-Eur u každého dieťaťa z dôvodu, že sa zmenili jeho pomery, očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa, narodenie ďalšieho dieťaťa nemôže znamenať, že sa jeho vyživovacia povinnosť k skôr narodeným deťom zníži. V skutočnosti je splodenie dieťaťa záväzkom na celý život a rodič si musí byť vedomý tej skutočnosti, že sa po narodení ďalšieho dieťaťa bude musieť na rovnakej úrovni postarať o deti prv narodené.

15. Súd na základe všetkých týchto skutočností výživné zvýšil o sumu 50,-Eur u každého dieťaťa, ktorá pokryje zvýšenie bežných výdavkov detí, ktoré narástli v súvislosti s vekom detí. Od poslednej úpravy uplynulo 7 rokov, čo je v živote detí nepochybne dlhá doba. Výživné vo výške 200,-Eur na E. a vo výške 150,-Eur na Z. zodpovedá nielen ich potrebám, ale i možnostiam rodičov podieľať sa na ich výžive, ak zohľadnime, že vzhľadom k osobnej starostlivosti matky o deti táto už nie je povinná sa na uspokojovaní potrieb detí podieľať po finančnej stránke v tak vysokom rozsahu ako otec.

16. Súd výživné zvýšil odo dňa podania návrhu, t.j. od 27.06.2018, nakoľko je zrejmé, že už i v tomto období mali deti podstatne vyššie výdavky a otec detí bol schopný podieľať sa na ich výžive vyššou sumou ako bolo pôvodne určené. Nedoplatok potom predstavuje u E. sumu 464,20 Eur. Tento je tvorený nedoplatkom na výživnom za 4 dni júna 2018 vo výške 10,-Eur a za mesiace júl 2018 až jún 2019 každý mesiac po 50,-Eur (celkove 610,-Eur), z čoho súd odpočítal hodnotu vecí (oblečenie) vo výške 95,80 Eur a sumu 50,-Eur, ktorú otec uhradil na výživnom navyše (júl a august 2018). Súd nezapočítal na dlžné výživné sumu vynaloženú otcom maloletej na kúpu mobilného telefónu, pretože podľa názoru súdu nejde o výdavok, ktorý je nevyhnutný k uspokojovaniu potrieb maloletej. U mal. Z. predstavuje nedoplatok 340,-Eur, je tvorený nedoplatkom na výživnom za 4 dni júna 2018 vo výške 10,-Eur a za mesiace júl 2018 až jún 2019 každý mesiac po 50,-Eur (celkove 610,-Eur), z čoho súd odpočítal sumu 220,-Eur (kúpa bicykla pre maloletú zo strany otca a kúpa vecí) a sumu 50,-Eur, ktorú otec uhradil na výživnom navyše (júl a august 2018). Vzhľadom k celkovej dlžnej sume u oboch detí umožnil súd otcovi detí splatiť dlžné výživné v primeraných splátkach tak, aby bolo čo najskôr zaplatené (cca do 9 mesiacov) .

17. Týmto rozsudkom súd zmenil pôvodné rozhodnutia o výživnom, pričom výživné tvorené úsporami detí bolo ponechané v nezmenenej výške, nakoľko tvorba úspor v pôvodne určenom rozsahu je zatiaľ pre deti dostatočná.

18. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa

vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať v exekúcii.